

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ
УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КЛІНІЧНА ПРАКТИКА ОЗНАЙОМЧА**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація/освітньо-професійна програма: 227.2 Ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЕТ 10

мова навчання: українська

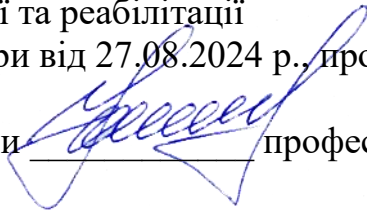
Київ – 2024

Розробники:

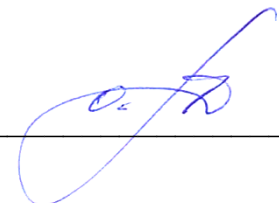
Калінкін Костянтин Львович, к.фіз.вих, викладач; kcalinkin@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри  професор Олена ЛАЗАРОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу  Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти  Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів ерготерапії з метою ознайомлення студентів із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб дитячого, дорослого та старечого віку із різними патологіями, організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук в умовах комплексності та невизначеності, а також на досягнення передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 6 кредитів ЄКТС. Основні теми: Ознайомлення із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб різного віку і з різними патологіями; організація і методика проведення інтерв'ю із особами різного віку і стану здоров'я; застосування аналізу заняттєвої активності і біомеханічного аналізу як базових методів ерготерапевтичного обстеження; ознайомлення із організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at the formation of general and professional competences defined by the educational and professional program, in particular the ability to solve complex specialized problems and practical problems related to the implementation of problem- and personality-oriented ergotherapy algorithms in order to familiarize students with their health status for the active participation of persons of child, adult and elderly age with various pathologies, organization and methods of rendering ergotherapeutic and other rehabilitation services development of the provisions, theories and methods of medical-biological, social, psychological and pedagogical sciences in the conditions of complexity and uncertainty, as well as achievement of the envisaged learning outcomes. Discipline - 6 ECTS credits. Main topics: Familiarization with the state of health and its impact on the active participation of persons of different ages and with different pathologies; organization and methodology of interviews with persons of different ages and health conditions; use of occupational activity analysis and biomechanical analysis as basic methods of ergotherapeutic examination; familiarization with the organization and methods of providing ergotherapeutic and other rehabilitation services.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішування складних спеціалізованих задач та практичних проблем, пов'язаних із реалізацією проблемно- та особистісно-орієнтованих алгоритмів ерготерапії з метою ознайомлення студентів із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб дитячого, дорослого та старечого віку із різними патологіями, організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Ерготерапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.2. Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 06. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності спеціальності (СК)	СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану. СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії. СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня. СК 05. Здатність надавати першу медичну (долікарську) допомогу за умов надзвичайних ситуацій та військових дій, розуміти основи тактичної медицини.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності. Спеціалізація 227.2 Ерготерапія (СКет)	СКет 01. Здатність застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та заняттєвої участі пацієнта/клієнта, охоплюючи розуміння змісту, мети заняттєвої активності та її впливу на здоров'я і добробут людини, вміння оцінювати, аналізувати, адаптовувати заняттєву активність та застосовувати її у терапевтичний спосіб.

СКет 02. Здатність оцінювати фактори пацієнта/клієнта (функції і структури організму, особистісні цінності, переконання та духовність), фізичне, соціально-економічне та культурне середовище, які впливають на його заняттєву активність у сферах самообслуговування, дозвілля (гри) та продуктивної (навчальної) діяльності.

СКет 03. Здатність визначати доцільність проведення заходів ерготерапії, здійснювати скринінг та клієнтоцентричне оцінювання окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій, формулювати та документувати цілі програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації.

СКет 04. Здатність розвивати та/або відновлювати функції організму, які впливають на здоров'я та обмеження заняттєвої участі та/або збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації заняттєвої активності.

СКет 05. Здатність підбирати та адаптовувати технічні та допоміжні засоби пересування та самообслуговування, призначати, моделювати, виготовляти індивідуальні ортези для відновлення функції верхньої кінцівки з метою розширення функціональної самостійності клієнта у побуті, участі у дозвіллі (гри) та продуктивній (навчальній) діяльності.

СКет 06. Здатність створювати та адаптувати безпечне і доступне середовище життєдіяльності клієнта, змінювати фактори фізичного та соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності клієнта.

СКет 07. Здатність аналізувати результати ерготерапевтичного втручання, коригувати програму, надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації та вчасно, професійно і конфіденційно заповнювати необхідну документацію стосовно скерування, обстеження, планування та оцінки результатів ерготерапевтичного втручання відповідно до вимог професійного середовища.

СКет 08. Здатність усвідомлювати сфери діяльності та межі професійної компетентності ерготерапевта, обґрунтовувати та пояснювати методи ерготерапевтичних втручань, за потребою скеровувати пацієнта/клієнта до фахівців інших спеціальностей.

СКет 09. Здатність формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, використовувати методики підвищення мотивації, демонструвати навички культурно-чутливого та ефективного спілкування.

СКет 10. Здатність виконувати обов'язки клінічного

супервізора з ерготерапії.

Обсяг навчальної дисципліни – 6 кредитів ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна		0	0	0	180	180

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Загальна фізіологія людини та патологічна», «Фізіологія рухової активності», «Біомеханіка та клінічна кінезіологія»;

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Біомеханіка та кінезіологія заняттєвої активності», «Терапевтичні вміння та навички ерготерапевта».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л	п	с.р.
Тема 1. Ознайомлення із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб різного віку і з різними патологіями.	45			45
Тема 2. Організація і методика проведення інтерв'ю із особами різного віку і стану здоров'я.	45			45
Тема 3. Застосування аналізу заняттєвої активності і біомеханічного аналізу як базових методів ерготерапевтичного обстеження.	45			45
Тема 4. Ознайомлення із організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг.	45			45
Всього годин:	180			180

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Ознайомлення із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб різного віку і з різними патологіями.

Правила і принципи збору даних про пацієнта. Робота ерготерапевта з історією хвороби пацієнта Збір інформації щодо медичної історії пацієнта. Збір інформації щодо особистісних факторів пацієнта. Збір інформації щодо соціального середовища пацієнта.

Тема 2. Організація і методика проведення інтерв'ю із особами різного віку і стану здоров'я.

Методики проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку. Організаційні засади проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку. Проведення інтерв'ю із пацієнтами з комунікативними розладами. Використання ерготерапевтичних моделей для проведення інтерв'ю.

Тема 3. Застосування аналізу заняттєвої активності і біомеханічного аналізу як базових методів ерготерапевтичного обстеження.

Застосування форм аналізу заняттєвої активності з пацієнтами різного віку та стану здоров'я. Застосування біомеханічного аналізу для пацієнтів різного віку та стану здоров'я. Документування результатів аналізу заняттєвої активності та біомеханічного аналізу.

Тема 4. Ознайомлення із організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг.

Методики співпраці ерготерапевта із лікарем фізичної та реабілітаційної медицини. Методики співпраці ерготерапевта із фізичним терапевтом. Методики співпраці ерготерапевта із терапевтом мови та мовлення. Збори реабілітаційної команди та роль ерготерапевта у них.

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Ознайомлення із станом здоров'я та його впливом на заняттєву участь осіб різного віку і з різними патологіями.	1. Правила і принципи збору даних про пацієнта.	9
	2. Робота ерготерапевта з історією хвороби пацієнта	9
	3. Збір інформації щодо медичної історії пацієнта.	9
	4. Збір інформації щодо особистісних факторів пацієнта.	9
	5. Збір інформації щодо соціального середовища пацієнта.	9
Тема 2. Організація і методика проведення	6. Методики проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку.	10

інтерв'ю із особами різного віку і стану здоров'я.	7. Організаційні засади проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку.	10
	8. Проведення інтерв'ю із пацієнтами з комунікативними розладами.	10
	9. Використання ерготерапевтичних моделей для проведення інтерв'ю.	15
Тема 3. Застосування аналізу заняттєвої активності і біомеханічного аналізу як базових методів ерготерапевтичного обстеження.	10. Застосування форм аналізу заняттєвої активності з пацієнтами різного віку та стану здоров'я.	15
	11. Застосування біомеханічного аналізу для пацієнтів різного віку та стану здоров'я.	15
	12. Документування результатів аналізу заняттєвої активності та біомеханічного аналізу.	15
Тема 4. Ознайомлення із організацією і методами надання ерготерапевтичних та інших реабілітаційних послуг.	13. Методики співпраці ерготерапевта із лікарем фізичної та реабілітаційної медицини.	10
	14. Методики співпраці ерготерапевта із фізичним терапевтом.	10
	15. Методики співпраці ерготерапевта із терапевтом мови та мовлення.	10
	16. Збори реабілітаційної команди та роль ерготерапевта у них.	15
Всього годин:		180

Очікувані результати навчання з дисципліни: отримання практичних умінь і навичок з організації процесу надання ерготерапевтичних послуг, підбору методик обстеження, планування терапії, втручання та документування результатів ерготерапії для осіб різного віку та стану здоров'я на різних рівнях організації в провідних лікувально-профілактичних та оздоровчо-реабілітаційних закладах (лікарнях, госпіталях, диспансерах, санаторіях, реабілітаційних центрах) завдяки:

знанням: прикладної теорії ерготерапії, моделей ерготерапевтичної практики, теоретичних рамок практики; методик збору інформації, проведенню інтерв'ю та спостереження; принципів використання аналізу виконання заняттєвої активності та біомеханічного аналізу; принципів і методик проведення ерготерапевтичного обстеження;

умінням: проводити оцінку стану пацієнта; збирати анамнез, опитуючи пацієнтів та його родину; проводити обстеження, обираючи адекватні методи обстеження, які прийняті у ерготерапії, відповідно до віку та стану пацієнта; проводити педагогічні спостереження, застосовуючи різноманітні вимірювання та оцінювальні шкали; аналізувати інформацію зібрану з медичних записів.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до Стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація, спеціалізації 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРет	<p>ПРет 01. Застосовувати у практичній діяльності доказову базу стосовно зв'язку між пацієнтом/клієнтом в цілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і благополуччя людини.</p> <p>ПРет 02. Застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо використання заняттєвої активності як основного терапевтичного інструменту ерготерапії у рамках біопсихосоціального підходу в реабілітації.</p> <p>ПРет 03. Визначати доцільність проведення заходів ерготерапії та здійснювати клієнтоцентричне обстеження окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій.</p> <p>ПРет 04. Оцінювати, розвивати та відновлювати функції і структури організму, які впливають на заняттєву участь пацієнта/клієнта у сферах продуктивної діяльності, дозвілля та самообслуговування.</p> <p>ПРет 05. Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.</p> <p>ПРет 06. Розробляти, проводити та коригувати програми ерготерапії або складові індивідуальної програми реабілітації на основі аналізу результатів ерготерапевтичного обстеження та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.</p> <p>ПРет 07. Оцінювати, адаптувати та модифікувати вплив середовища життєдіяльності людини на її заняттєву активність.</p> <p>ПРет 08. Формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом та його родиною та іншими причетними сторонами.</p> <p>ПРет 09. Усвідомлювати та дотримуватися етичних аспектів професійної діяльності ерготерапевта.</p> <p>ПРет 10. Ефективно співпрацювати з усіма членами мультидисциплінарної реабілітаційної команди та іншими фахівцями сфер охорони здоров'я, освіти та соціальної політики, залучених до надання послуг пацієнтам/клієнтам.</p> <p>ПРет 11. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження у сфері ерготерапії, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методики та інструменти досліджень, аналізувати їх результати, обґрунтовувати висновки.</p>

	<p>ПРет 14. Впроваджувати нові інноваційні та креативні ідей та підходів у професійній діяльності.</p> <p>ПРет 15. Ефективно втілювати принципи менеджменту та лідерства у професійній діяльності.</p> <p>ПРет 16. Безперервно вдосконалювати власний професійний рівень.</p> <p>ПРет 17. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах в умовах військового часу; вибирати методи та засоби збереження життя.</p>
--	--

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю під час проходження практики. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Правила і принципи збору даних про пацієнта.	Демонстрація практичних навичок.	6
2. Робота ерготерапевта з історією хвороби пацієнта	Демонстрація практичних навичок.	6
3. Збір інформації щодо медичної історії пацієнта.	Демонстрація практичних навичок.	4
4. Збір інформації щодо особистісних факторів пацієнта.	Демонстрація практичних навичок.	4
5. Збір інформації щодо соціального середовища пацієнта.	Демонстрація практичних навичок.	4
6. Методики проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку.	Експрес-контроль. Демонстрація практичних навичок.	5 5
7. Організаційні засади проведення інтерв'ю з пацієнтами різного стану здоров'я та віку.	Демонстрація практичних навичок.	6
8. Проведення інтерв'ю із пацієнтами з комунікативними розладами.	Демонстрація практичних навичок.	6
9. Використання ерготерапевтичних моделей	Демонстрація практичних навичок.	5

	для проведення інтерв'ю.	Експрес-контроль	5
10.	Застосування форм аналізу заняттєвої активності з пацієнтами різного віку та стану здоров'я.	Демонстрація практичних навичок.	10
11.	Застосування біомеханічного аналізу для пацієнтів різного віку та стану здоров'я.	Демонстрація практичних навичок. Експрес-контроль	5 5
12.	Документування результатів аналізу заняттєвої активності та біомеханічного аналізу.	Демонстрація практичних навичок.	8
13.	Методики співпраці ерготерапевта із лікарем фізичної та реабілітаційної медицини.	Демонстрація практичних навичок.	4
14.	Методики співпраці ерготерапевта із фізичним терапевтом.	Демонстрація практичних навичок.	4
15.	Методики співпраці ерготерапевта із терапевтом мови та мовлення.	Демонстрація практичних навичок.	4
16.	Збори реабілітаційної команди та роль ерготерапевта у них.	Презентації. Демонстрація практичних навичок.	2 2
Усього:			100

Викладач (супервізор) знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами.

Перед початком проходження практики науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Vroman K., Stewart E. Occupational therapy evaluation for adults: a pocket guide: Second edition. Lippincott Williams&: Wilkins, a Wolters Kluwer business, 2014. 455p.
2. Duncan, E. S. (2020). Skills and processes in occupational therapy. In E. S. Duncan (Ed.), Foundations for Practice in Occupational Therapy (6th ed.). Elsevier. 282p.

3. Semple-Dormer, Y. (2023). The Occupational Therapy Technician's Workbook. Cambridge Scholars Publishing. ISBN 978-1-5275-9347-3.
4. Švestková, O., Svěcená, K., Obořna, P., Rejmanová, A., Rodová, Z., & Uhlířová, J. (2019). Ergoterapie: Příručka pro studenty. Český centrum v Kyjevě. ISBN 978-617-7286-52-2

Додаткова література:

1. Thomas H. Occupation-Based Activity Analysis: 2nd edition. SLACK incorporated, 2015. 235p.
2. Atchison, B. J., & Dirette, D. P. (2017). Conditions in Occupational Therapy: Effect on Occupational Performance (5th ed.). Lippincott Health Library.
3. Willard, H. S., & Spackman, B. (2018). Willard & Spackman's Occupational Therapy (12th ed.). Lippincott Williams & Wilkins. Available at Open Library.
4. Creek, J. (2017). Creek's Occupational Therapy and Mental Health (5th ed.). MyOTSpot.

Електронні ресурси

1. Cochrane Library. [Internet]. Available at: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available at: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів <http://wfot.org>
4. Pub Med. [Internet]. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>